

T.C
SAHA İSTANBUL & TÜBİTAK TÜSSİDE
SAHA AKADEMİ MBA YÖNETİCİ GELİŞTİRME PROGRAMI

AKL CNC Üretim İzin Belgesi Süreci

Danışman
Dr. Uğur TARÇIN
İstanbul- 2025

1. SAHA İstanbul Yönetim Kurulu kararıyla, 2024-2025 eğitim döneminden itibaren SAHA AKADEMİ MBA katılımcılarına “Araştırma Projesi” hazırlama yükümlülüğü getirilmiştir. Bu uygulama; katılımcıların sektörel bilgi, stratejik düşünme ve akademik üretkenlik yetkinliklerini geliştirmeyi hedeflerken, savunma sanayii ekosistemine bilimsel katkıyı artırmayı amaçlamaktadır. Bu girişim, Türk savunma sanayii ekosisteminde bilimsel katkıyı artırmaya yönelik önemli bir adımdır.

2. SAHA İstanbul-SAHA AKADEMİ tarafından yayımlanan bu çalışma, ilgili yazar tarafından özgün biçimde hazırlanmış ve beyan edilmiştir. Çalışmada yer alan görüşler yazara ait olup, SAHA İstanbul’un kurumsal görüşünü yansıtmamaktadır. İçerikte sunulan bilgi, yorum ve sonuçların doğruluğu sorumlu yazara aittir. SAHA AKADEMİ; benzerlik oran tespiti yapmıştır.

3. Bu çalışma, [Ömer AKYOL] tarafından hazırlanmıştır. Araştırma Projesi danışman tarafından değerlendirilmiş ve sunumu [11 Mayıs 2025] tarihinde yeterli görülerek kabul edilmiştir.

Araştırma Projesi Sunum Jüri Üyeleri

Başkan	Dr. Uğur Tarçın (SAHA AKADEMİ Öğr.Görevlisi)	<i>e-imzalıdır</i>
Üye	Ayşe Çağın (SAHA AKADEMİ Yöneticisi)	<i>e-imzalıdır</i>
Üye	Muzaffer Ünsaldı (Kurumsal İletişim ve Marka Yöneticisi)	<i>e-imzalıdır</i>

(Formun aslı, imzalı olarak ilgili dosyada muhafaza edilmektedir.)

İÇİNDEKİLER

1.ÖZET	3
2.SORUN TANIMI	4
3.AMAÇ	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
4.VAKA ARKA PLANI	4
5.ANALİZ YÖNTEMİ	5
6.ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	5
7.GERÇEKLEŞTİRİLEN AŞAMALAR VEYA EYLEMLER	6
8.BULGULAR	6
9.DEĞERLENDİRME	6
10. EK BİLGİLER	6
11. SONUÇ VE TAVSİYELER	9
12. KAYNAKÇA	11

AKL CNC ÜRETİM İZİN BELGESİ SÜRECİ

(CASE(VAKA)STUDY)

Ömer AKYOL
AKL CNC
omer@aklcnc.com

1.ÖZET

AKL CNC, 2017 yılında talaşlı imalat sektörüne adım atarak, otomotiv, beyaz eşya ve diğer endüstrilere yönelik makina yedek parça, butik otomasyon makinaları ve mühendislik çözümleri sunmaya başlamıştır. Firma, hızlı bir şekilde makine parkurunu genişleterek, birçok firmanın onaylı yardımcı sanayisi haline gelmiştir. 2022 yılında savunma sanayine girmeyi hedefleyerek bu alanda üretim yapabilmek için araştırmalara başlamış ve 2024 yılında AS9100 Havacılık, Uzay ve Savunma Kalite Yönetim Sistemi belgesini alarak önemli bir adım atmıştır.

Savunma sanayi için üretim yapabilmek adına, Savunma Sanayi Başkanlığı (SSB) tarafından verilen Üretim İzin Belgesi'ni almak istemektedir. Bu belge, firmanın savunma sanayi projelerinde yer almasına, kontrole tabi listede bulunan malzemelerin ve kendi markası adına üretim yapabilmesinin önünü açacaktır. Ancak, SSB'nin güvenlik, kalite ve denetim standartlarına uygun bir üretim altyapısı oluşturulması için bir dizi iyileştirme süreci gerekmektedir.

Firma, mevcut üretim süreçlerini SSB'nin gerekliliklerine uyumlu hale getirmek için çalışmalarına devam etmektedir. Bu süreç, makine parkurunun iyileştirilmesi, güvenlik önlemlerinin güçlendirilmesi ve kalite kontrol sistemlerinin yeniden yapılandırılmasını içermektedir. Firma, bu süreçle savunma sanayi sektöründe güvenilir bir yardımcı sanayi olmayı ve sektöre katkı sağlamayı hedeflemektedir.

Bu çalışma, firmanın üretim süreçlerinin SSB gerekliliklerine uygun hale getirmek için atılacak adımları, karşılaşılan zorlukları ve çözüm önerilerini ele alacaktır.

2.SORUN TANIMI

Firmanın, savunma sanayi sektöründe kendi markası ile üretim yapabilmek adına SSB'nin belirlediği üretim izin belgesi için başvuru yapmayı planlamaktadır. Mevcut üretim süreçleri altyapı, gerekli denetim, kalite standartları ve kontrole tabi listede bulunan malzemelerin üretimini sağlamak için yeterli düzeyde değildir.

Temel Sorunlar:

- Üretim süreçlerinin SSB gerekliliklerine uygun olmaması.
- Savunma sanayine özgü güvenlik, kalite kontrol ve izlenebilirlik standartlarının yetersizliği.
- Mevcut süreçlerin ve kayıtların yeterli olmaması.
- Güvenlik önlemleri ve tesis altyapısının SSB gerekliliklerini karşılamaması.

3.AMAÇ

Firmanın SSB Üretim İzin Belgesini almak için gereken hazırlıkları yaparak, kalite ve güvenlik standartlarını yükseltmek, AKL markasıyla kontrole tabi listede bulunan ürünleri üretebilmek.

Yanıt Aranacak Sorular:

- SSB Üretim İzin Belgesi almak için hangi adımlar atılmalıdır?
- Mevcut üretim süreçleri, SSB'nin standartlarına nasıl uygun hale getirilebilir?
- Savunma sanayine yönelik üretim için hangi ek denetim, güvenlik ve kalite kontrol süreçleri uygulanmalıdır?

Hedef:

- Savunma sanayi sektöründe faaliyet gösteren bir yardımcı sanayi olarak tanınmak.
- Üretim süreçlerinin SSB standartlarına uygun hale getirilmesi.
- AKL markası adına savunma sanayi sektöründe üretim yapılabilmesi.

4.VAKA ARKA PLANI

AKL CNC, 2017 yılında Tekirdağ Çerkezköy'de kurulmuştur. Otomotiv, beyaz eşya gibi çeşitli endüstrilere yönelik yüksek hassasiyetli makine yedek parça üretimi yapmaktadır. Firma, 2022 yılında savunma sanayine yönelik üretime başlama kararı almış ve bu doğrultuda AS9100 kalite yönetim belgesini edinmiştir. An itibarıyla, Savunma Sanayi Başkanlığı tarafından verilen Üretim İzin Belgesi'ni almak için gerekli prosedürleri yerine getirmeyi hedeflemektedir.

Firma, Üretim İzin Belgesi (ÜİB) alma süreci için gerekli adımları atmaktadır. Öncelikle, Tesis

Güvenlik Belgesi ve Kuruluş İzin Belgesi başvuruları yapılmıştır. Ardından Özel Güvenlik Belgesi ve Kişi Güvenlik Belgesi işlemleri tamamlanacaktır.

Bu süreçlerin devamında, Savunma Sanayi Başkanlığından ÜİB alınarak, savunma sanayinde faaliyet gösteren güvenilir bir yardımcı sanayi olma ve gelecekte AKL markası adına sektörde üretim yapabilme hedefiyle ilerlemektedir.

5.ANALİZ YÖNTEMİ

Yöntem: Firmanın mevcut üretim süreçleri, kalite kontrol sistemleri ve güvenlik önlemleri değerlendirilecektir. SSB'nin ÜİB için belirlediği gereklilikler incelenecek ve mevcut süreçler bu standartlarla karşılaştırılacaktır.

Veri Toplama:

- Mevcut üretim süreçleri ve kalite kontrol belgeleri incelenecektir.
- Güvenlik sistemleri ve altyapı güvenlik denetimlerine tabi tutulacaktır.
- SSB'den alınan yönergeler ve belgeler doğrultusunda gerekli uyum sağlanacaktır.

Kaynaklar: SSB kaynaklı dokümanlar, yerel güvenlik yönetmelikleri ve AS9100 gereklilikleri dikkate alınmıştır.

6.ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1.Üretim Süreçlerinin İyileştirilmesi: SSB gerekliliklerine uygun şekilde üretim süreçlerinin standardize edilmesi ve belge yönetimi sağlanması. Üretim süreçlerinin izlenebilirliğinin artırılması.

2.Güvenlik ve Altyapı İyileştirmeleri:

- Savunma sanayine özgü güvenlik protokollerinin güçlendirilmesi.
- İleri düzey güvenlik sistemleri (kamera, alarm, acil durum yönetimi) kurulması.
- Tesisin, savunma sanayine uygun güvenlik önlemleri ile donatılması.

3.Eğitim ve Farkındalık: Çalışanların üretim izin belgesi gerekliliklerine yönelik eğitimlerinin artırılması. Kalite ve güvenlik konusunda sürekli eğitimlerin verilmesi.

4.Savunma Sanayi ile İletişim: Savunma sanayi sektöründeki, güncel ve yasal düzenlemelere uygunluk sağlamak amacıyla danışmanlık alınması.

7.GERÇEKLEŞTİRİLEN AŞAMALAR VEYA EYLEMLER

İlk olarak, 2024 yılında AS9100 Havacılık, Uzay ve Savunma Kalite Yönetim Sistemi belgesi alınmıştır. Bu da firmanın savunma sanayinde faaliyet gösterebilmesi için temel bir adım oluşturmıştır.

Firmanın mevcut üretim süreçleri, SSB'nin gerekliliklerine uygun hale getirilme çalışmaları yapılmıştır. Kalite kontrol süreçleri AS9100 (BS EN 9100) standardına uygun biçimde düzenlenme çalışmaları yapılmıştır.

Güvenlik altyapısı güçlendirilerek, tesisin güvenlik önlemleri SSB'nin belirlediği standartlarla uyumlu hale getirmek için son aşamada çalışmalar devam etmektedir.

Personel eğitimleri verilerek ve sürekli iyileştirmeler için bir yol haritası oluşturulmuştur. SSB'nin taleplerine uygun bir kalite yönetim sistemi oluşturulmuş ve belgeler tamamlanmıştır.

8.BULGULAR

Üretim süreçlerinin SSB standartlarına uyumlu hale getirilmesi başarılı olmuştur. Bunun yanında bazı güvenlik önlemleri ve izlenebilirlik sistemlerinin devreye girmesi zaman almıştır. Personel eğitimleri ve kalite kontrol sistemlerinin iyileştirilmesi, üretim süreçlerinde belirgin bir verimlilik artışı sağlamıştır. Savunma sanayine uygun üretim için gerekli altyapı güçlendirilmiştir.

9.DEĞERLENDİRME

Firma, Savunma Sanayi Başkanlığı (SSB) tarafından belirlenen Üretim İzin Belgesi için başvuruda bulunmak amacıyla önemli adımlar atmış ve gerekli iyileştirmeleri gerçekleştirmiştir. Firmanın, üretim süreçlerini, güvenlik altyapısını ve kalite kontrol sistemlerini SSB'nin gereksinimlerine uyumlu hale getirmeye yönelik çabaları, genel olarak başarılı bir şekilde yürütülmüştür. Bunun yanında, süreçlerin tamamlanması ve belgenin alınabilmesi için birkaç aşama daha bulunmaktadır. Bu bulgular ışığında yapılacak olan iyileştirmeler, firmanın gelecekte atacağı adımları daha iyi planlayabilmesine olanak tanıyacaktır.

10.EK BİLGİLER

• Üretim İzin Belgesi:

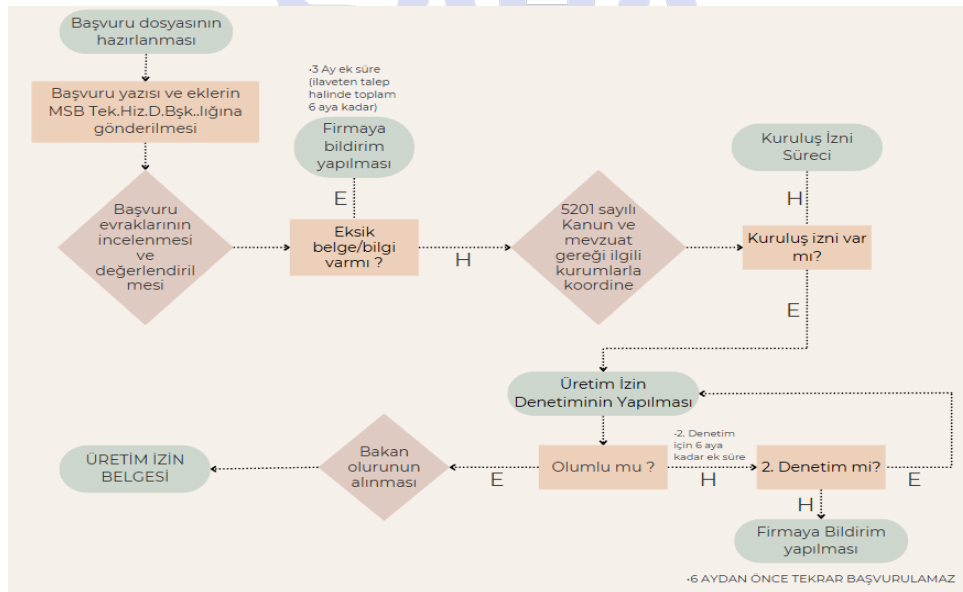
Kontrol Tabi Liste (KTL) kapsamında bulunan bir malzemenin üretimi için, Savunma Sanayi Başkanlığı'ndan Üretim İzin Belgesi alınır. Türkiye'deki sanayi kuruluşlarının, savunma sanayi alanında üretim yapabilmesi için alması gereken bir belgedir. Bu belge, savunma sanayi

güvenliğine ilişkin çeşitli standartları ve gereksinimleri karşılamak amacıyla oluşturulmuştur. Üretim İzin Belgesi, firma ve üretim süreçlerinin güvenliğini, izlenebilirliğini ve denetimini sağlamak için alınmalıdır. Belge, aynı zamanda firmaların ulusal ve uluslararası savunma projelerinde yer alabilmesi için gereklidir.

Bu belgeyi alabilmek için firmalar, çeşitli güvenlik önlemlerini almalı, güvenlik protokollerine ve regülasyonlara uygun üretim süreçleri geliştirmelidir. Üretim İzin Belgesi başvuru süreci, Millî Savunma Bakanlığı tarafından yönetilir ve denetlenir.

- **AS9100:** Havacılık, Uzay ve Savunma Sanayi için kalite yönetim sistemi standardıdır. AS9100 belgesinin alınması, firmanın kalite yönetimi açısından uluslararası standartlara uyduğunu gösterir.

- **Üretim İzin Belgesi İş Akış Şeması:**

Kaynak: msb.gov.tr

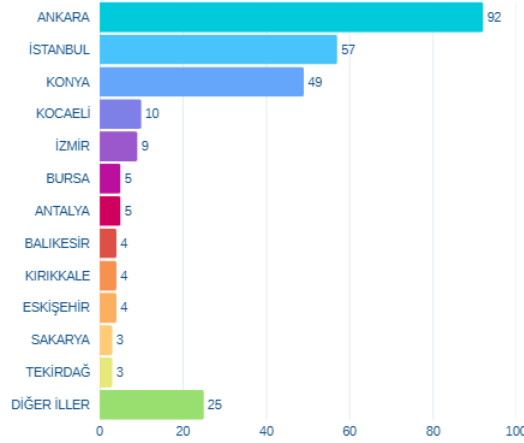
• 2019-2024 Yılları Arasında Üretim İzin Belgesine Sahip Firma Sayısındaki Yüzde Artış:

Kaynak: msb.gov.tr

- Bu artış, savunma sanayinde faaliyet gösteren firma sayısının oldukça önemli bir oranda arttığını ve sektördeki gelişmelerin hızla devam ettiğini gösterir.

•Savunma Sanayi Üretim İzin Belgeli Firmaların İllere Göre Dağılımı (04.04.2024):

•Bu grafikte hangi ilimizde kaç firmada üretim izin belgesi olduğunu görmekteyiz.

•04.04.2024 tarihinde Milli Savunma Bakanlığı sitesinde yayınlanan bilgiler göz önüne alınarak hazırlanmıştır.

Kaynak: msb.gov.tr

- Ankara (%34.07), Türkiye’de üretim izin belgesine sahip firmaların yaklaşık üçte birine sahip olup açık ara lider konumda.
- İstanbul (%21.11) ve Konya (%18.15) da ciddi paya sahip olup, birlikte düşünüldüğünde üç büyük şehirdeki firmalar toplamın yaklaşık %73’ünü oluşturuyor.
- Kocaeli (%3.70) ve İzmir (%3.33) gibi sanayi şehirleri daha düşük oranlara sahip.
- Bursa, Antalya, Balıkesir, Kırıkkale ve Eskişehir (%1.48- %1.85 arası) nispeten daha düşük paylara sahip.
- Diğer illerin toplam payı %9.26 olup, Türkiye genelinde savunma sanayi üretimi yapan firmaların önemli bir kısmı büyük şehirler dışında da faaliyet gösteriyor.

Bu veriler, savunma sanayi üretiminin büyük oranda Ankara, İstanbul ve Konya’da yoğunlaştığını, diğer illerin ise daha sınırlı sayıda firmaya sahip olduğunu göstermektedir.

11. SONUÇ VE TAVSİYELER

AKL CNC, Savunma Sanayi Başkanlığı Üretim İzin Belgesi almak için gerekli hazırlık sürecini başlatmış ve bir dizi iyileştirme adımı atmıştır. Ancak, bu süreç henüz tamamlanmamıştır. Firma, üretim süreçlerini SSB'nin güvenlik, kalite ve denetim gerekliliklerine uygun hale getirmek için önemli adımlar atmış olsa da başvuru süreci henüz sonuçlanmamıştır.

Gelecekte, firmanın üretim süreçlerini sürekli olarak iyileştirmesi ve güvenlik altyapısını güncel tutması oldukça önemlidir. Savunma sanayinde faaliyet gösteren bir firma olarak, SSB’nin zaman içinde güncellenen yönetmeliklerine ve kalite standartlarına uyum sağlamak, firmanın sürekli olarak sektördeki rekabet gücünü artıracaktır. Bunun yanı sıra, personel eğitimlerine devam edilmesi hem üretim süreçlerinin etkinliğini artıracak hem de güvenlik protokollerinin doğru bir şekilde uygulanmasını sağlayacaktır. Personel, üretim izin belgesinin gereklilikleri ve güvenlik standartları hakkında düzenli aralıklarla eğitimler almalı, bu sayede olası riskler minimize edilmelidir.

Savunma sanayinde faaliyet gösteren diğer firmalar için de benzer tavsiyeler geçerlidir. SSB'nin belirlediği gerekliliklere uyum sağlamak, yalnızca üretim süreçlerinin değil, aynı zamanda güvenlik altyapısının, kalite kontrol sistemlerinin ve izlenebilirlik mekanizmalarının da sürekli olarak gözden geçirilmesini gerektirir. Tüm bu süreçlerin sürekli iyileştirilmesi, sadece yasal gereklilikleri karşılamakla kalmayıp, firmaların sektördeki sürdürülebilirliklerini ve

güvenilirliklerini artırır. Ayrıca, her firmanın süreçlerini düzenli olarak gözden geçirmesi ve iyileştirme alanlarını belirleyerek, bu alanlarda stratejik adımlar atması, uzun vadede başarıyı beraberinde getirecektir.

Sonuç olarak, Türkiye'de Tesisi Üretim Belgesi (TÜB), özellikle savunma, havacılık ve uzay gibi stratejik sektörlerde faaliyet gösteren firmalar için hem stratejik bir yeterlilik göstergesi hem de operasyonel bir zorunluluk niteliğindedir. Bu belge, firmaların millî güvenlik kriterlerine uygunluklarını tescil ederken, aynı zamanda

Savunma Sanayii Başkanlığı projelerine katılım, NATO ve uluslararası iş birliklerine entegrasyon, kalite güvencesi, kurumsal itibara katkı ve ihracat süreçlerinde kolaylık gibi çok boyutlu avantajlar sunmaktadır. Dolayısıyla, savunma ekosisteminde yer almak isteyen her firmanın bu belgeye sahip olması, yalnızca bir tercih değil, aynı zamanda bir gerekliliktir.

12. KAYNAKÇA

- AS9100: Havacılık, Uzay ve Savunma Kalite Yönetim Sistemi Standardı
- Eceral, T. Ö. (2017). Türk Savunma ve Havacılık Sanayisinin Küresel, Ulusal ve Yerel Dinamikleri: Ankara Örneği. Gazi Akademik Bakış, 11(21), 87-106.
- Kalite Yönetim Sistemleri ve Savunma Sanayi Güvenliği Kılavuzu, DEF Yayınları, 2022.
- Milli Savunma Bakanlığı(2024) www.msb.gov.tr
- Ostim Savunma ve Havacılık Kümelenmesi(n.d.) www.ostimsavunma.org
- SAHA Akademi(2025) www.sahaakademi.com
- Savunma ve Havacılık Sanayi İhracatçıları Birliği(2025) www.turksavunmasanayi.gov.tr
- Savunma Sanayi Başkanlığı (SSB) Üretim İzin Belgesi gereklilikleri, 2023.
- Savunma ve Havacılık İmalatçıları Derneği (SaSaD) (2023) Türk Savunma Sanayisinin Tarihçesi, www.sasad.org.tr

